

това в първите месеци и години след Освобождението, изправено пред нови стопански и политически условия, населението бедства. Съвсем закономерно е да се търси изход от утежненото положение - липсата на възможности за развитието на „мирната гражданска дейност“, утежнена от условията на едно изкуствено наложено политическо, стопанско и културно разделение. В. „Българско знаме“ поставя на преден план и този неимоверно тежък проблем, още повече, че намирането на такъв изход е от огромно значение и се отнася не само за Сливен, но и за преобладаващата част от южнобългарските земи. И затова, когато воюва за реализирането на еднонационалната идея - обединението на земите ни, в. „Българско знаме“ въщност дава трибуна на цялостните, напълно адекватни претенции на нацията. Нейният стремеж е да не бъде повече обект на несполучливи политически трансформации и експерименти, а да се включи съвсем закономерно в европейската стопанска и културно-политическа система.

В една от водещите статии отново се изтъква не само правото, но и традициите на българите като народ, който въпреки вековното чуждо владичество, „пак е можал при толкоз тиранически препятствия да направи прогрес в цивилизацията... Затова „питаме сега Европа, в име Божие справедливо ли е един страдащ народ и народ, достоен за напредък да бъде осъден в Берлин от дипломацията?“. Авторът на това „Писмо до редакцията“ е подписан само с инициали, но се предполага, съдейки от стила, че това е д-р Н. Планински.¹⁵

Относно бъдещата политика на българската държава, вестникът защитава темата за самостоятелност, в рамките на възможните дипломатически параметри. В редакционен коментар, насочен към това, че българите трябва да обърнат очи освен към Русия и към Западна Европа, се настоява следното: „Покровителството, благоволението на силните е желаемо, защото в много случаи и то помага и много върши; но трябва да знаем, че и то всичко не свършва, а всичко свършва за себе си един народ, както и един човек, с достойнството си, с постоянно домогване и неуморно старание да работи сам за себе си и сам да си помага.“ Пак там, като продължение се подчертава, че покровителството от страна на Великите сили най-често достига до нежелана крайност, като се цитира статия на в. „Голос“: „Тези закъснели „подмилквания“ спрямо българите /ще бъдат/ дотогава, докато българската интелигенция разбере, че от Западна Европа България няма какво да очаква, освен опити „да експлуатират в политическо отношение новосъздаденото княжество!“¹⁶

Още по-смущаващо за националната ни кауза е обстоятелството, че пренебрегвайки общоизвестни политически реалности, европейската дипломация целенасочено поощрява предварително обречената на провал перспектива - запазва-